

[Marie Christensen.]

tale om et jydsk Præg, et fynsk og et sjællandsk Præg. Der er altsaa nogen Forskel, og det har sin Betydning, at disse forskellige Præg ikke udslettes, at de tværtimod gensidig kan paavirke hinanden. Udslettes de, vil det føre til, at Folket bliver ligesom mindre og fattigere.

Det var altsaa det første, man ønskede: et jydsk Universitet med et jydsk Præg, og man ønskede, at disse to Universiteter paa en gavnlig Maade skulde paavirke hinanden, saa at der kunde blive en god Konkurrence imellem dem, hvorved de hver især kunde yde det bedst mulige. Tillige skulde det nye Universitet aflaste det gamle; efterhaanden var der blevet mange Studenter, mange mange flere, end man ret vel kunde undervise paa tilfredsstillende Maade ved det københavnske Universitet. Det var altsaa det tredje, som Ønsket gik ud paa: et Universitet til for at aflaste det gamle. Dette var der Enighed om, men derimod ikke om, hvor Universitetet skulde ligge. Og det følger af sig selv, det vil altid være Tilfældet, at Oprettelsen af en saadan Anstalt eller et saadant Kulturcentrum vil have Betydning for den By, hvor det kommer til at ligge, baade økonomisk og kulturelt. Derfor var der Kamp mellem Byerne om, hvem der skulde have Universitetet. Vi ser ogsaa, efter at der er fremsat et Lovforslag om Seminarier, hvorledes den ene Deputation efter den anden møder og beder om, at deres By maa faa et Seminarium. Der har altsaa været Strid paa dette Punkt, men den er dog vistnok traadt en Del i Baggrunden nu. Der er nemlig sket dette, at Aarhus er kommet stærkt i Forgrunden, dels derigennem, at mange private har ydet store Ofre, dels ved, at Kommunen har tilbudt store Ofre for at faa begyndt paa Universitetsundervisningen.

I Aaret 1928 fik Aarhus ved kgl. Anordning Tilladelse til at begynde en Universitetsundervisning, Aarhus Kommune paatog sig Udgifterne, og derfor kunde det ske udenom Loven. Det var et Forsøg, et Forsøg, som navnlig skulde give Svar paa 2 Spørgsmaal. Man havde indvendt: hvad kan det hjælpe at faa et Universitet ovre i Aarhus, ingen Studenter vil tage derover, de vil alle sammen til København, alt drages jo ind til København, dér vil de alle sammen hen. Og endvidere havde man sagt: vi faar ingen Lærere derover, i det mindste faar vi ingen første Klasses Lærere, der er ingen, som vil til Aarhus, de vil alle blive i København; det vil kun blive anden Klasses Lærere,

hvis man i det hele taget kan faa nogen derover. Nu har Forsøget været gjort og givet Svar paa de to Indvendinger, og man maa sige, at det er faldet ud til Fordel for Aarhus. Der er kommet Studenter derover, skønt de kun har kunnet tage den filosofiske Prøve og forberede sig i nogle Fag til Skoleembedseksamen. Skønt de ikke har kunnet studere videre, har der været hundrede Studenter, og Aarhus har faaet Lærere, fuldt ud kvalificerede Lærere, som Universitetet herovre har godkendt som kvalificerede. Ja, der har endogsaa i enkelte Tilfælde maatte afholdes Konkurrence mellem Ansøgerne.

Det Spørgsmaal, som nu foreligger, er altsaa dette: Skal Aarhus have Lov til at fortsætte og udvide denne Undervisning? Den Gang fhv. Undervisningsminister By-skov forelagde Spørgsmaalet, om Aarhus skulde have Lov til at begynde for egen Regning, blev det overfor Partierne fremhævet, at Rigsdagen stod frit i Fremtiden, baade med Hensyn til Stedet, og hvorvidt der skulde fortsættes. Det maa derfor siges, at Rigsdagen staar frit den Dag i Dag. Jeg taler ikke her paa mit Partis Vegne, jeg taler paa egne Vegne og for nogle flere, hvor mange ved jeg ikke. Dette er ikke noget politisk Spørgsmaal, enhver staar frit i sine Overvejelser og kan svare ja eller nej, efter som deres Samvittighed tilsiger dem. Men een Ting synes jeg ikke, man kan: man kan ikke udskyde Sagen, ikke vedblivende trække den i Langdrag. Det kan man ikke af Hensyn til Aarhus. Aarhus By har gjort saa meget, foretaget saa store Udvidelser af sit Hospitalsvæsen, og private har ydet store Tilskud. Derfor maa der nu gives et Svar, ja eller nej. Aarhus har bygget et nyt Amtssygehus og indrettet en ny radiologisk og kirurgisk Afdeling paa Aarhus Kommunehospital. Bestyrelsen for Universitetsundervisningen har indgivet Forslag om Oprettelse af en Undervisning til lægevidenskabelig Forberedelseksamen og har tilbudt at udstyre det hertil nødvendige kemisk-fysiske Institut. Aarhus har i det hele med Hensyn til den lægevidenskabelige Uddannelse gode Betingelser for at kunne aflaste København — og det er navnlig med Hensyn til den lægevidenskabelige Uddannelse, den praktiske Uddannelse ved Sygeseng og lignende, det kniber ved Københavns Universitet.

Der er blevet fremført en hel Masse Indvendinger. Der er blevet sagt: Ja, men det Universitet bliver slet ikke, som vi